

Janusz Pelc

Symposium polonistów z RFN i Polski

Biuletyn Polonistyczny 22/3 (73), 42-44

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KONFERENCJE NAUKOWE

SYMPOZJUM POLONISTÓW Z RFN I POLSKI

Bonn, 13-18 lutego 1978

W dniach 13-18 lutego 1978 r. w Rheinische Friedrich-Wilhelm Universität w Bonn odbyła się pierwsza konferencja naukowa polonistów z Polski i Republiki Federalnej Niemiec, zorganizowana przez stronę zachodnioniemiecką przy współdziałaniu polskiego Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki - w odpowiedzi na dwukrotnie już organizowane w Polsce spotkania germanistów.

Patronem konferencji uznany został znakomity sławista i polonista, badacz języka, literatury i kultury polskiej, uczony polski wykładowca w Polsce i zagranicą, wieloletni profesor Uniwersytetu w Berlinie, Alexander Brückner. Jego też działalności naukowej w całości poświęcono przedpołudniowe obrady w pierwszym dniu spotkania (referaty wygłosili tu prof. prof. Reinhold Olesch z Kolonii i Gerard Labuda z Poznania), a ponadto wracano wielokrotnie do niej w wystąpieniach późniejszych, przede wszystkim zaś w referacie prof. Franciszka Sławskiego z Krakowa "Brückner jako badacz słownictwa polskiego".

Pierwsza część konferencji, od 13 do 16 lutego 1978 r., poświęcona była problemom kultury polskiej XVI wieku. Referaty historyczne w tej części obrad wygłosili: prof. prof. Janusz Tazbir z Warszawy, Gottfried Schramm z Freiburga, Hans-Bernard Harder z Marburga, Bernard Stasiewski i Hans Rothe, obaj z Bonn. Profesor Robert Stupperich z Münster mówił o związkach Melanchtona z polskimi humanistami, prof. Ryszard Łużny z Krakowa scharakteryzował "Polsko-wschodniosłowiańskie stosunki kulturalne w XVI w."; powiązania polsko-czeskie, prezentowane jednak przede wszystkim w dziedzinie literatury, przedstawił prof. Antonin Meštan z Freiburga. Referaty językoznawcze w tej części konferencji wygłosili: prof. prof. Stanisław Urbańczyk z Krakowa, Ilse Kuhnert z Tübingen, Mieczysław Szymczak z Warszawy, Herbert Bräuer z Kolonii, Władysław Kuraskiewicz z Poznania, Leszek Moszyński z Gdańska,

Olexa Horbarsch z Frankfurtu nad Menem i wspomniany już prof. F. Sławski. Poruszono w nich bardzo bogatą problematykę dotyczącą sytuacji językowej oraz rozwoju pisma i kultury językowej w Polsce XVI w., polskich słowników tego stulecia, spraw gramatyki i składni ówczesnej polszczyzny, analogii ogólnosłowiańskich i europejskich.

Referaty historycznoliterackie wygłosili: prof. prof. Konrad Górski z Torunia, Janusz Pelc z Warszawy, Czesław Hernas z Wrocławia, doc. Stefan Zabłocki z Gdańska, prof. Andrzej de Vincenz z Getyngi. Przedstawiono w nich panoramiczny obraz bibliistyki polskiej do roku 1632, wielostronne, przynoszące sporo nowych propozycji ujęcie problematyki poezji pisanej w Polsce XVI wieku po polsku i po łacinie, wskazano na więź procesów przemian języka, literatury i kultury, na europejskość i swoistość literatury i kultury polskiej XVI wieku. Prof. Jerzy Starnawski z Łodzi w osobnym wystąpieniu przedstawił fragment slawistycznej korespondencji A. Brücknera.

Dyskusje w pierwszej części konferencji koncentrowały się przede wszystkim wokół problemów polskiej kultury XVI wieku, polskiej tolerancji (nawiązania do referatu prof. J. Tazbira), miejsca polskiej literatury, piśmienictwa - dwujęzycznego, pisanego po polsku i po łacinie - i kultury w szesnastowiecznej Europie, związków promieniowania kultury polskiej głównie na sąsiednie, choć nie tylko, kraje. Spośród wypowiedzi dyskusyjnych podkreślić trzeba szczególnie udział, poza referentami, doc. Tadeusza Witczaka z Poznania.

Drugą część konferencji poświęcono problematyce kultury polskiej w wieku XX. Na wstępie prof. Maria Straszewska z Warszawy zaprezentowała obraz "Polonistyki w Polsce", zaś prof. Manfred Podeschwik z Berlina Zachodniego mówił o polonistyce w RFN. Doc. Janusz Degler z Wrocławia przedstawił "Badania nad teatrem i dramatem w Polsce 1945-1975", doc. Janusz Rohoziński z Warszawy - "Główne tendencje rozwojowe polskiej literatury współczesnej". O recepcji współczesnej literatury RFN w Polsce i polskiej w RFN mówił dr Heinz Kneip z Regensburga; prof. Janina Kulczycka-Soloni z Warszawy - o "Literaturze polskiej XX wieku wobec tradycji"; doc. Rolf Fieguth z Konstancji wygłosił referat pt. "Norwid a atmosfera literacka naszych lat".

"Rozwój współczesnego języka polskiego" scharakteryzował wnikliwie prof. M. Szymczak. Do spraw tych nawiązał także w swoim referacie doc. Helmut Schaller z Monachium. Problemami polskiej kultury współczesnej zajął się doc. Franciszek Mleczek z Warszawy; doc. Stanisław Siekierski, także z Warszawy, przedstawił referat o "Funkcjonowaniu literatury pięknej w systemie współczesnej kultury polskiej".

Także referatom przedstawionym podczas drugiej części konferencji towarzyszyły żywe dyskusje.

W podsumowaniu zarówno przewodniczący delegacji polskiej, prof. M. Szymczak, jak gospodarze podkreślali osiągnięcia konferencji, tak naukowe, jak informacyjne. Obie strony zwróciły także uwagę na potrzebę kontynuacji spotkań tego typu, na ich rolę dla wzajemnego poznania, pogłębienia niektórych problemów badawczych, dla dalszego rozwoju polonistyki w Republice Federalnej Niemiec, wykazującej tendencje wzrostu, choć nie zorganizowanej dotąd w osobne katedry języka i literatury polskiej.

Uczestnicy konferencji przyjęci byli przez władze uniwersytetu w Bonn, w polskiej ambasadzie w Kolonii, a także przez prezydenta Republiki Federalnej Niemiec, Waltera Scheela, co świadczy o wadze, jaką władze obu państw przywiązują do kontaktów tego rodzaju.

Teksty referatów przedstawionych na konferencji ukazą się w pełnym brzmieniu w osobnej księdze przygotowanej do druku w RFN. Niektóre teksty referatów drukowane były już w Polsce, m. in. w "Przeglądzie Humanistycznym" 1978, nr 5, i w "Tekstach" 1977, z. 5/6.

Prof. dr hab. Janusz Pelc

KONFERENCJA NA TEMAT DESKRYPTORÓW TEKSTU FOLKLORYSTYCZNEGO

W dniach 23-24 maja 1978 r. Zakłady Języka Polskiego oraz Metod Numerycznych UMCS w Lublinie zorganizowały konferencję naukową na temat automatyzacji opisu tekstu językowego (na materiale folkloru). Pozostawała ona w związku z realizowanym w Zakładzie Języka Polskiego